

Asia: VN/6466/2026

Lausuntopyyntö Oikeuspalveluviraston toimipaikoista annetun oikeusministeriön asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Muistiliitto kiittää mahdollisuudesta lausua asetusluonnoksesta.

Muistiliitto pitää tärkeänä, että Oikeuspalveluviraston palveluja kehitetään valtakunnallisesti yhdenmukaisiksi, laadukkaiksi ja toimintavarmiksi. Myönteistä on, että esityksen mukaan asiakkaita voitaisiin ottaa vastaan edelleen muutoin kuin sähköisissä palveluissa ja muualla, kuten valtion yhteisissä toimipisteissä. Tämä on tärkeää erityisesti henkilöille, joiden toimintakyky, terveydentila tai elämäntilanne vaikeuttaa matkustamista varsinaiseen toimipaikkaan tai asiointi sähköisissä palveluissa ei ole mahdollista.

Muistiliitto suhtautuu kuitenkin edelleen varauksellisesti toimipaikkaverkoston merkittävään supistamiseen. Iäkkäiden ja erityisesti muistisairautta sairastavien ihmisten ja heidän läheistensä näkökulmasta palvelujen saavutettavuutta ei voida arvioida yksinomaan ajoaikojen tai väestöosuuksien perusteella. Pitkä asiointimatka, puutteelliset joukkoliikenneyhteydet, tarve saattajalle sekä vaikeudet käyttää sähköisiä palveluja voivat muodostaa tosiasiallisen esteen palvelujen käyttämiselle. Myös asiointi vain päiväsaikaan viraston omissa tai valtion yhteisissä toimipisteissä voi olla vaikea järjestää muualla asuvalle, omaistaan auttavalle henkilölle.

Muistiliitto esittää, että muutoksen vaikutuksia seurataan erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien asiakasryhmien näkökulmasta. Seurannassa tulisi arvioida ainakin asiointimatkoja, ajanvarauksen saatavuutta, peruuntuneita tai toteutumatta jääviä tapaamisia, etäasioinnin toimivuutta sekä sitä, jäävätkö asiat hoitamatta tai ohjautuvatko asiakkaat yksityisiin palveluihin tilanteissa, joissa se ei ole heille tosiasiallinen vaihtoehto. Mikäli saavutettavuuden havaitaan heikentyvän, toimipaikkaverkkoa ja liikkuvien tai joustavien palvelujen käytäntöjä tulee voida tarkistaa myöhemmin.

Elomaa Sari
Muistiliitto ry